

Bryssel den 9.12.2020
COM(2020) 772 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1005/2008 om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU-fiske) (IUU-förordningen)

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

**om tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1005/2008 om upprättande av ett
gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt,
orapporterat och oreglerat fiske (IUU-fiske) (IUU-förordningen)**

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET	1
1. Inledning	2
2. Nuläget – framsteg sedan 2015 års meddelande.....	4
2.1 Samarbete med medlemsstaterna	4
➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som flaggstater.....	4
➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som kuststater.....	5
➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som hamnstater	5
➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som marknadsstater: fångstcertifieringssystemet.....	6
➤ Användningen av systemet för ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaterna och kommissionen och med länder utanför EU	7
2.2 Samarbete med länder utanför EU	7
➤ Skapa likvärdiga villkor genom dialog.....	8
➤ Bygga upp ett nät av bundsförvanter	10
➤ Främjande av fångstcertifieringssystem	10
➤ Främja genomförandet av avtalet om hamnstatsåtgärder	10
➤ IUU-dialogernas inverkan på länder som EU har ingått partnerskapsavtal om hållbart fiske med 11	
➤ Stöd till länder utanför EU	11
2.3 Andra internationella samarbetsramar och samarbete med berörda aktörer	13
3. Viktiga utmaningar i genomförandet av IUU-förordningen	14
3.1 Genomförandet inom EU.....	14
➤ Dialoger med länder utanför EU	14
➤ Stärka den internationella styrningen för att ta itu med IUU-fiske	15
➤ Samarbete och samordning	16
4. Slutsatser	16

1. Inledning

Såsom föreskrivs i artikel 55.1 i förordningen informerar kommissionen genom denna rapport Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1005/2008 om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU-fiske). Rapporten berör främst de uppgifter som medlemsstaterna har lämnat som svar på ett frågeformulär¹ som kommissionen skickade ut sedan det senaste meddelandet av den 1 oktober 2015², men även på annan relevant information som kommissionen har fått in från berörda parter under den aktuella perioden. Rapporten ger även en översikt över verksamheter som bidrar till att uppnå IUU-förordningens mål. Utifrån detta redogörs även för de största problemen med genomförandet.

IUU-fiske är fortfarande ett av de största hoten mot en hållbar användning av fiskeresurserna. IUU-fisket är dynamiskt, anpassningsbart och sker i skymundan, vilket olyckligtvis gör det omöjligt att direkt uppskatta dess inverkan. Ungefärliga beräkningar tyder dock på att IUU-fisket i världens hav uppgår till omkring 11–26 miljoner ton fisk varje år, vilket motsvarar en årlig prislapp på 9–21 miljarder euro³.

FN:s generalförsamling uppmanade uttryckligen världssamfundet att ”senast 2020 införa en effektiv fångstreglering och stoppa överfiske, olagligt, orapporterat och oreglerat fiske liksom destruktiva fiskemetoder”⁴ enligt delmål 14.4 i mål 14 ”Hav och marina resurser” i Agenda 2030 för hållbar utveckling, som antogs 2015. EU är starkt engagerat för att uppnå en stadig minskning av IUU-fisket och till slut helt undanröja sådant fiske.

I meddelandet *Den europeiska gröna given*⁵ fastställs nolltolerans mot olagligt, orapporterat och oreglerat fiske som en prioritering. Denna prioritering är också ett viktigt inslag i EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030⁶ och är dessutom en viktig faktor för den globala omställningen till hållbara livsmedelssystem, vilket anges i strategin *Från jord till bord*⁷. I strategin uppmanas EU att agera kraftfullt inom ramen för den gemensamma fiskeripolitikens (GFP) yttre dimension, särskilt genom insatser för att undanröja IUU-fiske i regionala fiskeriförvaltningsorganisationer⁸, i samband med EU:s partnerskapsavtal om hållbart fiske (FPA) och genom att slutföra översynen av EU:s kontrollregler⁹. Bekämpning av IUU-fiske i

¹ Uppgifter från medlemsstaterna för perioden 2016–2017. Dessa uppgifter lämnas vartannat år på grundval av ett frågeformulär som kommissionen tar fram.

² COM(2015) 480 final av den 1 oktober 2015.

³ <http://www.fao.org/3/a-i6069e.pdf>

⁴ Delmål 14.4: ”Senast 2020 införa en effektiv fångstreglering och stoppa överfiske, olagligt, orapporterat och oreglerat fiske liksom destruktiva fiskemetoder samt genomföra vetenskapligt baserade förvaltningsplaner i syfte att

återställa fiskbestånden så snabbt som möjligt, åtminstone till de nivåer som kan producera maximalt hållbart uttag, fastställt utifrån deras biologiska egenskaper.”

<https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/mal-14-hav-och-marina-resurser/>

⁵ COM(2019) 640 final av den 11 december 2019.

⁶ COM(2020) 380 final av den 20 maj 2020.

⁷ COM(2020) 381 final av den 20 maj 2020.

⁸ En detaljerad förteckning finns på https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/rfmo_sv

⁹ Rådets förordning (EEG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i unionen

världen är också ett viktigt inslag i det gemensamma meddelandet *Internationell världshavsförvaltning: en agenda för havens framtid* från 2016¹⁰. Policyn att arbeta för att undanröja IUU-fiske är dessutom relevant inom ramen för EU-strategin för sjöfartsskydd¹¹.

EU:s system för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske är integrerat i internationell rätt, särskilt

- FN:s havsrättskonvention från 1982,
- FN:s avtal om fiskbestånd från 1995,
- 1993 års avtal om att främja fiskefartygens iakttagande av internationella bevarande- och förvaltningsåtgärder på det fria havet (iakttagandeavtalet).

Dessa instrument tolkas och underbyggs av icke-bindande instrument, exempelvis instrument som har tagits fram av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), särskilt uppförandekoden för ansvarsfullt fiske från 1995 (uppförandekoden) och den internationella handlingsplanen för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske från 2001, som är en av flera internationella handlingsplaner som antagits i samband med uppförandekoden. Sammantaget bildar dessa rättsliga instrument, både bindande och icke-bindande, en uppsättning åtgärder som förstärker och kompletterar varandra.

För att stärka genomförandet av den internationella handlingsplanen för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske antog FAO år 2009 dessutom avtalet om hamnstatsåtgärder som ska förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske¹², som trädde i kraft i juni 2016¹³. Detta avtal är det första och enda rättsligt bindande instrumentet med ett direkt och primärt mål att ingripa mot IUU-fiske. Avtalet innebär inte att det inrättas några nya internationella verktyg för att bekämpa IUU-fiske, men det fastställer miniminormer för hamnstaternas utövande av sin jurisdiktion i samband med IUU-fiske. Andra relevanta bidrag från FAO under de senaste åren är bland annat de frivilliga riktlinjerna för flaggstaters prestationer från 2014 och FAO:s frivilliga riktlinjer för fångstdokumentationssystem från 2017. EU har arbetat aktivt med dessa initiativ, vilka bidrar till att ytterligare stärka den internationella fiskerätten och ger viktig vägledning i kampen mot IUU-fiske.

EU:s unika tillvägagångssätt för att hantera IUU-fiske grundar sig på förordning (EG) nr 1005/2008. Genom att anta och genomföra förordningen har EU banat väg för ett omfattande ramverk för att bekämpa IUU-fiske, som omvandlar avsikter till konkreta åtgärder och skapar likvärdiga villkor inom fiskesektorn.

I förordningen fastställs ett ansvar för varje land, både medlemsstater och tredjeländer, att fullgöra sina internationella skyldigheter som flagg-, hamn-, kust- eller marknadsstat. Förordningen har visat sig vara ett öppet och icke-diskriminerande instrument som gäller alla

för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs.

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:32009R1224>

¹¹ EU deltar aktivt i fem regionala fiskeriförvaltningsorganisationer för tonfisk, tolv regionala fiskeriförvaltningsorganisationer som inte avser tonfisk och i andra fiskeriorganisationer. En fullständig förteckning finns på https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/rfmo_sv

¹² https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/maritime-security_sv

¹³ <http://www.fao.org/port-state-measures/en/>

EU antog avtalet genom rådets beslut 2011/443/EU av den 20 juni 2011.

fartyg som bedriver kommersiellt utnyttjande av fiskeriresurser och alla EU-medborgare som bedriver fiskeverksamhet, vilken flagg det än sker under.

Tio år efter IUU-förordningens ikraftträdande anses EU vara en viktig aktör i kampen mot IUU-fiske i världen. Fortsatta åtgärder för att hantera IUU-fiske kommer ytterligare att befästa EU:s roll på detta område.

2. Nuläget – framsteg sedan 2015 års meddelande

Enligt meddelandet från 2015 skulle arbetet fortsätta för att förbättra de nuvarande systemen och förenkla och modernisera genomförandet av IUU-förordningen, i synnerhet genom en övergång från det pappersbaserade fångstcertifieringssystemet till ett elektroniskt system. Kommissionen förklarade att den skulle fortsätta att samarbeta med tredjeländer genom dialog och genom att erbjuda dem tekniskt bistånd och utvecklingsstöd så att de kan komma till rätta med sina problem med IUU-fiske.

I IUU-förordningen fastställs fyra sammanhängande åtgärdsområden, nämligen följande:

- EU:s fångstcertifieringssystem.
- Systemet för ömsesidigt bistånd mellan medlemsstater.
- Processen för samarbete med länder utanför EU.
- Förfarandet för att föra upp ett fartyg på förteckningen över IUU-fartyg.

Under de senaste åren har dessa verktyg har visat sig vara ändamålsenliga för att bekämpa IUU-fiske.

Ett antal konkreta resultat har uppnåtts sedan det senaste meddelandet. Denna rapport innehåller en redogörelse för de viktigaste resultaten enligt IUU-förordningen mellan 2015 och 2019.

2.1 Samarbete med medlemsstaterna

➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som flaggstater

EU har förstärkt sina åtgärder när det gäller medlemsstaternas ansvar som flaggstater genom att införa nya åtgärder för att på ett mer ändamålsenligt sätt hantera EU-flottans fiskeinsatser i vatten utanför unionens vatten¹⁴. All fiskeverksamhet som unionens fiskefartyg bedriver i vatten utanför unionens vatten eller som omfattas av en regional fiskeriförvaltningsorganisations ansvarsområde måste uttryckligen godkännas av flaggmedlemsstaten, som även är ansvarig för en korrekt förvaltning av dessa fisketillstånd¹⁵. Kommissionen vidarebefordrar fisketillstånden till de berörda regionala fiskeriförvaltningsorganisationerna och tredjeländerna, under förutsättning att de relevanta villkoren och kriterierna för berättigande är uppfyllda. Dessutom omfattas EU-

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2403 av den 12 december 2017 om hållbar förvaltning av externa fiskeflottor och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1006/2008.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:32017R2403>

¹⁵ Siffror från juni 2019 (förutom behörighetsområdet för Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet, AKFM): 5 843 fiskefartyg, vilket motsvarar 8 818 fisketillstånd.

företag, även i vatten utanför unionens vatten, fortfarande av EU:s kontrollregler¹⁶ och de regler som fastställs i IUU-förordningen.

Efter en utvärdering beslutade kommissionen att se över det befintliga fiskerikontrollsystemet. Kommissionens förslag om översynen antogs den 30 maj 2018¹⁷. Kommissionen beslutade att föreslå ett antal ändringar av kontrollförordningen samt riktade ändringar av IUU-förordningen och förordningen om inrättande av Europeiska fiskerikontrollbyrån. Det övergripande målet för översynen är att modernisera, stärka och förenkla EU:s fiskerikontrollsystem och säkerställa likvärdiga villkor i fiskerikontrollerna. Förslaget bidrar i synnerhet till att klargöra, förstärka och harmonisera genomförandebestämmelserna, särskilt vad gäller åtgärder och sanktioner vid allvarliga överträdelser. Andra ambitioner med förslaget är att

- inrätta ett mer tillförlitligt och komplett fiskeridatasystem med en fullständigt digitaliserad fångstrapportering, som ska vara tillämpligt på alla EU-fiskefartyg¹⁸,
- utöka det elektroniska spårningssystemet så att det omfattar alla fartyg, även små fartyg,
- införa nya vägningsförfaranden för fiskeriprodukter,
- skärpa fångstregistreringsreglerna för fritidsfiske,
- förbättra spårbarheten för fiskeri- och vattenbruksprodukter, såväl från EU som importerade produkter,
- skärpa reglerna för fiskeredskap.

➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som kuststater

Samma kontrollregler som gäller för EU-fartyg är även tillämpliga på fartyg från länder utanför EU som bedriver fiske i unionens vatten, om inte något annat överenskommits med det berörda tredjelandet.

Kommissionen har ett nära samarbete med medlemsstaterna för att förebygga, motverka och upptäcka IUU-fiske. Den uppmuntrar även medlemsstaterna att rapportera eventuella misstankar om IUU-fiske som bedrivs av fartyg från länder utanför EU i deras vatten¹⁹ och utnyttjar fullt ut systemet för ömsesidigt bistånd för att hålla borta olagligt fångad fisk från EU:s marknad. Kommissionen underlättar även regelbundet samarbete mellan medlemsstaterna och tredjeländer.

➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som hamnstater

Kontrollförordningen utgör en lämplig ram för hamnkontroll, inbegripet inspektioner i hamn eller vid landning. IUU-förordningen kompletterar och utgör ett ändamålsenligt system för inspektioner i hamn av fiskefartyg från länder utanför EU som anlöper medlemsstaternas hamnar.

¹⁶ Rådets förordning (EEG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i unionen

för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:32009R1224>

¹⁷ COM(2018) 368 final av den 30 maj 2018.

¹⁸ Inbegripet fiskefartyg med en längd under 12 meter.

¹⁹ Medlemsstaterna rapporterade 36 iakttagelser av utländska fiskefartyg under perioden 2016–2017.

Uppgifterna bygger på medlemsstaternas rapporter för perioden 2016–2017 enligt artikel 55.1.

I sina rapporter till kommissionen lämnar medlemsstaterna uppgifter om resultaten av hamningsinspektioner och direkta inspektioner av landningar och omlastningar som utförs av fiskefartyg från länder utanför EU²⁰.

Under perioden 2016–2017 landade omkring 4 349 fiskefartyg från länder utanför EU sina fångster i EU-hamnar, och EU-medlemsstaterna inspekterade 635 av dessa fartyg.

➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som marknadsstater: fångstcertifieringssystemet

Som en av världens största marknader för fiskeriprodukter har EU ett ansvar för att säkerställa att fiskeriprodukter som härrör från IUU-fiske inte når dess marknad.

Det fångstcertifieringssystem som inrättats genom IUU-förordningen har visat sig vara effektivt för att hålla borta olagligt fångad fisk från EU:s marknad.

Fler än 92 länder har informerat kommissionen om de myndigheter i respektive land som har befogenhet att intyga äktheten hos uppgifterna i de fångstcertifikat som utfärdas för produkter som exporteras till EU:s marknad (nedan kallade *behöriga myndigheter*). I genomsnitt cirka 200 000 fångstcertifikat och 25 000 beredningsdeklarationer för import lämnas in varje år till medlemsstaternas behöriga myndigheter²¹. Antalet fall av vägrad import till EU-marknaden av fiskeriprodukter enligt IUU-förordningens fångstcertifieringssystem fortsatte att minska under perioden 2016–2019.

Såsom anges i meddelandet från 2015 lanserade kommissionen i maj 2019²² ett it-system vid namn Catch, som är utformat för att digitalisera fångstcertifikaten och tillhörande förfaranden för användning vid import. Syftet med Catch är att utveckla en webbaserad tillämpning till stöd för hanteringen av officiella dokument och automatisera förfarandena i samband med detta, vilket fastställs i IUU-förordningen. Huvudsyftet med ett sådant EU-omfattande system är att underlätta och harmonisera de kontroller som utförs av medlemsstaternas behöriga myndigheter och bidra till att säkerställa likvärdiga villkor för EU-importörer.

Catch utvecklas i enlighet med FAO:s frivilliga riktlinjer för fångstdokumentationssystem²³ som antogs 2017. Catch har utvecklats på Traces, en plattform med 30 000 befintliga användare från över 80 länder världen runt. Traces har använts av medlemsstaternas myndigheter och EU-importörer sedan 2005 för kontroller som omfattar hygienkrav för handel inom EU samt import av djur, livsmedel, foder och växter. Nu används det även för att kontrollera fångstcertifikat. Kommissionens förslag om en översyn av kontrollförordningen omfattar rättsliga bestämmelser om användningen av Catch. Huruvida det blir obligatoriskt att använda Catch beror på slutförandet av den pågående översynen av fiskerikontrollsystemet och dess ikraftträdande. Fram till dess får EU-länderna och deras nationella aktörer använda systemet på frivillig basis²⁴.

²⁰ Enligt artikel 55.1 i IUU-förordningen.

²¹ Kommissionens uppskattning på grundval av medlemsstaternas meddelanden enligt artikel 18.5 i IUU-förordningen.

²² I genomsnitt anslås 350 000 euro per år för utvecklingen av Catch.

²³ <http://www.fao.org/iuu-fishing/international-framework/voluntary-guidelines-for-catch-documentation-schemes/en/>

²⁴ Ytterligare information om systemet: https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/catch-it-system_en.pdf

Kommissionen fokuserar på det arbete som för närvarande utförs av UN/Cefact (*United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business*) för att undersöka om det är möjligt att använda Flux-formatet för att säkerställa att tredjeländers it-system för kontroller av fiskeriprodukter är kompatibla med Catch. Kommissionen arbetar även med att inrätta ett elektroniskt system för utbyte av certifikat (EU CSW–Certex²⁵) för alla tullmyndigheter i EU inom ramen för EU:s initiativ för att skapa en miljö för en enda tullkontaktpunkt. Tanken är att Catch ska ingå i CSW–Certex.

- Användningen av systemet för ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaterna och kommissionen och med länder utanför EU

Systemet för ömsesidigt bistånd inrättades enligt artikel 51 i IUU-förordningen och har visat sig vara värdefullt för att hjälpa medlemsstaterna att genomföra förordningen. Samtliga medlemsstater har utsett en kontaktperson för IUU-förordningen som ansvarar för systemet.

Systemet underlättar samarbetet mellan medlemsstaterna och kommissionen och med länder utanför EU, vilket är mycket viktigt för att säkerställa att IUU-fiske undersöks ordentligt och att lämpliga sanktioner införs. Systemet har underlättat ett regelbundet informationsutbyte om varningar, underrättelser och resultat av utredningar vid tecken på IUU-fiske.

Sedan 2015 har kommissionen skickat över 170 varningar till medlemsstaternas kontaktpersoner som hjälp vid kontroller av risksituationer och för att begära utredningar av förmodade IUU-fiskeverksamheter och allvarliga överträdelser. Medlemsstaterna åberopar också regelbundet IUU-förordningens bestämmelser om ömsesidigt bistånd för att samarbeta med varandra och med administrativa myndigheter i tredjeländer. Sammantaget har detta bidragit till att förbättra genomförandet av IUU-förordningen. En aktiv användning av systemet för ömsesidigt bistånd har visat sig vara en effektiv metod för att blockera import av fiskeriprodukter till EU:s marknad värda miljoner euro som härrör från IUU-fiske, särskilt från Afrikas horn.

2.2 Samarbete med länder utanför EU

Sedan 2015 har kommissionen fortsatt att samverka med och stödja flera länder utanför EU i genomförandet av grundläggande reformer av deras fiskeripolitik. Reformerna har lett till översyner av den nationella lagstiftningen för att anpassa den till de internationella skyldigheterna, starkare administrativa strukturer och förbättrade system för övervakning och kontroll av fiskeverksamhet. I detta sammanhang har EU:s partnerskapsavtal om hållbart fiske (FPA) med länder utanför EU även bidragit till att stärka styrningen, samtidigt som ländernas kapacitet och användning av verktyg för att bekämpa IUU-fiske har förbättrats. Riktade åtgärder har vidtagits med hjälp av partnerskapsavtalens komponent för sektorsstöd.

Generellt sett har de berörda tredjeländerna aktivt tagit ställning till problemet med IUU-fiske och har visat vilja att vidta mer kraftfulla åtgärder. Detta visar att de har tagit eget

²⁵ https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs/eu-single-window-environment-for-customs_en

ansvar för reformerna för att anpassa sina fiskerikontrollsystem till internationella normer. Erfarenheten visar dock att endast en stark och ihärdig politisk vilja kan ge varaktiga resultat i form av en stabil efterlevnad av fiskerilagstiftningen.

➤ Skapa likvärdiga villkor genom dialog

Bilaterala dialoger om IUU-fiske med tredjeländer är även fortsättningsvis grundstenen för samarbetet enligt IUU-förordningen.

Huruvida kommissionen inleder en dialog beror på en rad indikatorer som avgör om de åtgärder som de olika länderna vidtar för att bekämpa IUU-fiske är ändamålsenliga.

I sina bedömningar tar kommissionen hänsyn till om de berörda tredjeländerna agerar som flaggstater, kuststater, hamnstater eller marknadsstater. Relevanta indikatorer är efterlevnad av internationella rättsliga instrument, genomförande av frivilliga riktlinjer, effektivt genomförande av åtgärder i fråga om regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, flottpolitik, bevarande, förvaltning och kontroll av vatten som ligger inom den nationella jurisdiktionen, genomförandeamor och fiskeproduktionens (bestånd, flottor) eller handelsflödenas omfattning. I bedömningen beaktas även information om det berörda landets tidigare historia i fråga om IUU-fiske, i förekommande fall med särskild uppmärksamhet på utvecklingsländernas särskilda begränsningar.

Sedan IUU-förordningen trädde i kraft har kommissionen inlett dialoger eller andra former av samarbete med över 60 länder. Till följd av de 26 dialoger som har genomförts med kommissionens aktiva stöd sedan 2012²⁶ har 15 partnerländer reformerat sina fiskeriförvaltningssystem med goda resultat genom att anpassa sina rättsliga ramar till respektive lands internationella skyldigheter som flagg-, hamn- och marknadsstater.

I andra fall har informell dialog dock inte tillräckligt avskräckande verkan för att ett tredjeland ska åtgärda de identifierade bristerna.

Genom IUU-förordningen inrättades det nu välkända ”kortsystemet”²⁷, som ger kommissionen befogenhet att underrätta ett tredjeland om att det riskerar att identifieras som ett icke-samarbetande land i kampen mot IUU-fisket (förhandsidentifiering, ”gult kort”). Kommissionen inleder en formell dialog med det förhandsidentifierade landet och upprättar samarbete på grundval av en handlingsplan.

Sedan årsslutet 2015 har sju gula kort hävts efter att de berörda länderna genomfört omfattande reformer av sina fiskerisektorer. Under samma period utfärdades nio nya gula kort, med formalisering av dialoger för att åtgärda de identifierade bristerna²⁸.

När ett förhandsidentifierat land misslyckats med att lösa de rapporterade problemen med IUU-fiske och bortser från sina internationella skyldigheter identifierar kommissionen landet som icke-samarbetande i kampen mot IUU-fiske (identifieringsförfarandet, ”rött kort”).

²⁶ Artiklarna 31 och 32 i rådets förordning (EG) nr 1005/2008.

²⁷ https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/illegal-fishing-overview-of-existing-procedures-third-countries_en.pdf

²⁸ Se ovan.

Föridentifiering föranleder inga sanktioner, men identifieringsförfarandet får omfattande följder, bland annat handelsförbud. Medlemsstaterna är skyldiga att vägra import av fiskeriprodukter av vilda marina arter som fångats av fartyg som för det berörda tredjelandets flagg.

När kommissionen har identifierat ett land som icke-samarbetande lägger den fram ett förslag för rådet om att landet ska föras upp i förteckningen över icke-samarbetande länder (förteckningsförfarandet).

Denna ”svartlistning” medför åtgärder utöver importförbud, nämligen följande:

- Förbud mot att köpa fiskefartyg från det berörda landet.
- Förbud mot omflaggning av ett fiskefartyg från en medlemsstat till dessa länder.
- Förbud mot att sluta charteravtal.
- Förbud mot export av unionens fiskefartyg till dessa länder.
- Förbud mot privata handelsarrangemang mellan EU-medborgare och dessa länder.
- Förbud mot gemensamma fiskeinsatser med EU.
- Uppsägning av eventuella gällande bilaterala fiskeavtal eller partnerskapsavtal om fiske.
- Förbud mot att inleda förhandlingar om bilaterala fiskeavtal eller partnerskapsavtal om fiske.

Ett rött kort har hävts sedan årsslutet 2015. Det berörda landet avfördes från förteckningen eftersom det genomfört omfattande reformer. Under samma period har två nya röda kort utfärdats och dialoger om de viktigaste bristerna formaliserats, varefter rådet förde upp de berörda länderna på förteckningen²⁹. I ett fall var det nödvändigt att säga upp ett partnerskapsavtal om hållbart fiske enligt artikel 38 i IUU-förordningen,

Samarbete genom dialoger med länder utanför EU ger konkreta resultat och leder till förbättrad styrning, särskilt vad gäller

- lagstiftningsöversyner,
- antagande av nationella handlingsplaner i linje med FAO:s internationella handlingsplan för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske,
- strängare sanktioner,
- bättre samarbete, samordning och mobilisering av olika berörda myndigheter, och
- politiska åtaganden för att bekämpa IUU-fiske på högsta nivå.

Dialogprocesserna har gett länderna en ram för att stärka sin övervakning, kontroll och tillsyn genom förbättrad övervakning av fiskeverksamheten, bland annat genom krav på satellitbaserade kontrollsystem för fartyg (VMS) för nationella fiskeflottor och fjärrfiskeflottor samt inspektioner och kontroller. Som det senaste gula kortet visar kan bristande engagemang dock snabbt leda till försämringar av de ramverk som har införts för att bekämpa IUU-fiske, vilket i sin tur föranleder ett nytt kort.

²⁹

Se ovan.

➤ Bygga upp ett nät av bundsförvanter

För att bekämpa IUU-fisket krävs det samordnade åtgärder, och inget land kan lyckas på egen hand. Erfarenheten visar att åtgärder för att bekämpa IUU-fiske blir mycket effektivare om det finns synergier på regional nivå, i stället för att länderna agerar var för sig. När ett land skärper sitt system för kontroller av IUU-fiske finns det en risk för att de aktörer som trotsar reglerna flyttar över verksamheten till andra länder med mindre stränga lagar och kontroller.

Framgången ligger därför i att engagera så många länder som möjligt i en kontinuerlig proaktiv och vaksam strategi mot IUU-fiske på internationell nivå. Flera bilaterala arbetsgrupper om IUU-fiske har inrättats med stora fiskeländer. Arbetsgrupperna fungerar som plattformar för regelbundna utbyten och följer upp relevanta åtgärder för att bekämpa IUU-fiske.

I linje med den gemensamma fiskeripolitikens yttre dimension främjar unionen³⁰ åtgärder inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer på grundval av EU:s principer och normer. Tillsammans med andra länder har EU gett sitt aktiva stöd till insatser för att förstärka åtgärder mot IUU-fiske inom ramen för de regionala fiskeriförvaltningsorganisationerna, bland annat genom att göra korshänvisningar till IUU-företag i fiskeriförvaltningsorganisationernas förteckningar och införa bestämmelser om sanktioner mot personer som är inblandade i IUU-fiske.

Kommissionen stöder flera regionala initiativ, till exempel inrättandet av ett IUU-nätverk inom ramen för Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) – en operativ plattform för utbyte av information i realtid som på ett mycket praktiskt sätt stöder Asean-medlemmarnas dagliga arbete. Regionala kapacitetsuppbyggnadsprojekt för att stödja utveckling och förvaltning av fiskeresurserna, bland annat genom att stärka kapaciteten för att bekämpa IUU-fiske, ger ytterligare stöd åt samarbetet med regionala och subregionala organ.

➤ Främjande av fångstcertifieringssystem

En viktig del av dialogerna med länder utanför EU är dessa länders spårbarhetssystem för import och export. Länder utanför EU ska visa att de har förmåga att utfärda tillförlitliga fångstcertifikat. I linje med FAO:s frivilliga riktlinjer för fångstdokumentationssystem utfärdar kommissionen rekommendationer för förbättringar och tillhandahåller i vissa fall utbildning på plats i att validera EU:s fångstcertifikat och utföra de kontroller som krävs i anslutning till detta.

➤ Främja genomförandet av avtalet om hamnstatsåtgärder

Avtalet om hamnstatsåtgärder trädde i kraft den 5 juni 2016. EU antog avtalet genom rådets beslut av den 20 juni 2011³¹.

³⁰ Företrädd av Europeiska kommissionen.

³¹ Rådets beslut 2011/443/EU av den 20 juni 2011 om godkännande på Europeiska unionens vägnar av avtalet om hamnstatsåtgärder för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske.

Avtalet om hamnstatsåtgärder är det första bindande internationella avtalet som specifikt inriktas på IUU-fiske. Dess syfte är att förebygga, motverka och undanröja IUU-fiske genom att förhindra fartyg som bedriver IUU-fiske att använda hamnar och landa sina fångster. Avtalet leder således till minskade incitament för sådana fartyg att fortsätta med IUU-fiske, samtidigt som fiskeriprodukter från IUU-fiske blockeras så att de inte når de nationella och internationella marknaderna.

Avtalet om hamnstatsåtgärder har nu fler än 65 parter. Detta är en verklig framgång. Flera av de nya parterna anslöt sig till och ratificerade avtalet – delvis tack vare sina IUU-dialoger med EU – genom att reformera sina rättsliga system på fiskeriområdet.

Ratificering är dock bara det första steget för att genomföra avtalet om hamnstatsåtgärder i praktiken. Avtalet föreskriver även finansieringsmekanismer för utvecklingsländer, med tekniskt bistånd och kapacitetsutveckling som tillhandahålls via FAO:s globala program för kapacitetsutveckling. EU och kommissionen tillhandahåller finansiering till stöd för programmet.

- IUU-dialogernas inverkan på länder som EU har ingått partnerskapsavtal om hållbart fiske med

Det finns en tydlig koppling mellan den funktion som EU:s partnerskapsavtal om hållbart fiske³² fyller i partnerländerna och EU:s kamp mot IUU-fiske. För närvarande finns det 20 partnerskapsavtal om hållbart fiske med partnerländer i Atlantområdet, området runt Indiska oceanen och Stillehavsområdet, varav 13 har aktiva protokoll som tillåter fiskeverksamheter.

Partnerskapsavtalen om hållbart fiske stöder de politiska målen i fråga om IUU-fiske genom olika verktyg, bland annat program och utbildning om kapacitetsuppbyggnad, och genom stärkta system för övervakning, kontroll och tillsyn, inbegripet elektroniska rapporteringssystem. Detta får i sin tur positiva spridningsåtgärder i kampen mot IUU-fisket.

För att säkerställa samstämmighet med den gemensamma fiskeripolitikens yttre dimension föreslår kommissionen att eventuella gällande bilaterala fiskeavtal eller partnerskapsavtal om fiske ska sägas upp om ett tredjeland inte uppfyller sina skyldigheter att bekämpa IUU-fiske, enligt artikel 38 i IUU-förordningen.

När ett land förs upp som icke-samarbetande i bekämpningen av IUU-fiske (landet får ett rött kort) leder detta till att det gällande partnerskapsavtalet om hållbart fiske sägs upp, men kommissionen avstår dessutom på eget initiativ från att förnya protokoll till partnerskapsavtal med länder som inte har åtgärdat de brister som identifierats enligt förfarandet för gula kort.

- Stöd till länder utanför EU

IUU-dialogerna åtföljs ofta av stödprogram från olika källor.

³²

https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/agreements_sv

I nära kontakt med FAO och Världsbanken främjar EU samordning mellan de olika stödgivarna för att se till att stödet kanaliseras enligt de identifierade behoven. Detta bör även bidra till att undvika överlappning av stöd.

EU och kommissionen tillhandahåller medel via FAO:s globala program för kapacitetsutveckling. Programmet är utformat för att hjälpa utvecklingsländer att genomföra avtalet om hamnstater via tekniskt bistånd och kapacitetsutveckling. Kommissionen har dessutom, ofta tillsammans med Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA), tillhandahållit skräddarsydda kapacitetsutvecklingsutbildningar om fångstcertifiering samt verktyg och förfaranden för övervakning, kontroll och tillsyn till vissa tredjeländer på deras uttryckliga begäran.

För att förbättra kontrollerna av uppgifter i fångstcertifikat har kommissionen sedan 2016 även underlättat Europeiska fiskerikontrollbyråns och Europeiska sjösäkerhetsbyråns (Emsa) utveckling av nya funktioner i EFCA:s elektroniska övervakningsverktyg (IMS, *Integrated Maritime Services*). Syftet med dessa nya funktioner är att bidra till och öka undanröjandet av IUU-fiske världen runt (t.ex. utanför Västafrikas kust, i Nordatlanten och i Arktis). Kommissionen har också hjälpt EFCA att genomföra flera kapacitetsuppbyggnadsinsatser för fiskeriinspektörer i länder utanför EU.

EU tillhandahåller särskild utvecklingsfinansiering till Afrika, Stillehavsområdet och området runt Indiska oceanen för att stödja utveckling och förvaltning av hållbart fiske. Detta omfattar åtgärder för att hjälpa dessa länder att öka sin kapacitet för att bekämpa IUU-fiske. EU har närmare bestämt anslagit

- 35 miljoner euro för AVS-länderna i Stillehavsområdet enligt det marina partnerskapsprogrammet mellan Stillehavsområdet och Europeiska unionen (Peump)³³,
- 15 miljoner euro för Västafrika enligt programmet för förbättrad regional fiskeriförvaltning i Västafrika (Pescap)³⁴,
- 28 miljoner euro för området runt Indiska oceanen enligt Ecofish-programmet³⁵.

Vad gäller Peump uppgår den budget som har anslagits för att motverka IUU-fiske till 3,9 miljoner euro. De berörda åtgärderna är utformade för att förbättra övervakningen och kontrollen av både havs- och kustfiske, lagstiftning, tillgång till information (insyn) och förvaltningen av havsområdet.

För Pescap uppgår det planerade beloppet för IUU-åtgärder och IUU-projekt till 7,9 miljoner euro. Bland åtgärderna inom detta projekt ingår tekniskt bistånd som Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA) tillhandahåller till den subregionala fiskerikommissionen och fiskerikommittén för västra centrala Guineabukten och dess medlemsländer. Det tekniska biståndet tillhandahålls på ett samordnat sätt utifrån erfarenheter i EU-sammanhang. Under 2019 anordnade Europeiska fiskerikontrollbyrån fem utbildningstillfällen i regionen om övervakning och kontroll av fiske, inspektioner samt användning av kontrollsystem för fartyg, automatiska identifieringssystem, radiokommunikation och satellitbilder. EFCA bidrog även med stöd till en översyn av

³³ Finansieras enligt elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF),
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.058.01.0001.01.ENG

³⁴ Se ovan.

³⁵ Se ovan.

fiskerilagstiftningen i ett land och till antagandet av en handlingsplan för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske i ett annat land. Via Pescao anordnade den subregionala fiskerikommissionen tre gemensamma kontrollkampanjer under 2019, med deltagande av minst tre medlemsländer och med stöd av EFCA och den franska marinen. Kampanjerna ledde till 157 inspektioner, Pescao kommer att stödja införandet av regionala kontrollsystem för fartyg (VMS) i de två delregionerna, vilket avsevärt kommer att öka deras kapacitet för att bekämpa IUU-fiske.

Ecofish-programmet innehåller en särskild del för ökad kapacitet för att bekämpa IUU-fiske i västra Indiska oceanen. Ett belopp på 4,4 miljoner euro har anslagits för projekt som främst är utformade för att tillhandahålla utbildning för fiskeriinspektörer, möjliggöra deltagande i gemensamma kontroller och underlätta användning och utbyte av VMS-data på regional nivå³⁶.

EU har också hjälpt partnerländerna med att se till att fångstcertifieringssystemet genomförs korrekt, exempelvis i form av seminarier som anordnats via IUU-arbetsgrupperna med stora fiskerikationer utanför EU.

2.3 Andra internationella samarbetsramar och samarbete med berörda aktörer

Medvetenheten om betydelsen av att bekämpa IUU-fiske har ökat betydligt i världen under de senaste åren. IUU-fiske har blivit ett återkommande ämne i forum såsom G20, G7 och det ekonomiska forumet i Davos.

Kommissionen har ökat samarbetet och samordningen med internationella partner, såsom Världsbanken, FAO, Interpol och FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC), för att säkerställa att de åtgärder som vidtas är enhetliga och skapa synergier i EU:s samarbete med enskilda tredjeländer.

Strukturerat samarbete med Eunavfor³⁷ har effektiviserat identifieringen av IUU-fiske utanför Afrikas horn. Samordning med åtgärder som vidtas inom ramen för EU-strategin för sjöfartsskydd är också till nytta för att på ett strukturerat sätt bemöta eventuella hot och brott till havs i samband med IUU-fiske.

Regionala rådgivande nämnder för fiske på öppet hav/fjärrfiske är en typ av forum för kontinuerligt samarbete och utbyten med berörda aktörer. Kommissionen får också varningar och uppgifter från icke-statliga organisationer om misstänkt IUU-fiske i olika delar av världen. Kommissionen för en regelbunden dialog med icke-statliga organisationer om frågor i samband med IUU-fiske.

Icke-statliga organisationer spelar också en viktig roll för att bekämpa IUU-fiske. De genomför en rad olika initiativ för att hjälpa länder som omfattas av IUU-dialoger med

³⁶ Bilaga 2 till kommissionens beslut om det årliga handlingsprogrammet 2018 till förmån för östra och södra Afrika samt Indiska oceanen, som ska finansieras från elfte Europeiska utvecklingsfonden.

³⁷ Med utgångspunkt från information som lämnats av Eunavfor analyserar kommissionen iakttagelser och flygfoton av fartyg som kan bedriva fiske och fiskerelaterade verksamheter, särskilt verksamheter som kan anses bryta mot de tillämpliga bevarande- och förvaltningsreglerna. Iakttagelserna vidarebefordras till tonfiskkommissionen för Indiska oceanen.

deras anpassningsinsatser. De bidrar bland annat till att identifiera problem och möjliga lösningar. Deras främjande verksamhet är avgörande för att påverka berörda aktörers beteende och konsumenternas val. Icke-statliga organisationer tillhandahåller även användbara uppgifter som misstänkt IUU-fiske, som kommissionen följer upp i förekommande fall.

3. Viktiga utmaningar i genomförandet av IUU-förordningen

3.1 Genomförandet inom EU

Så länge åtgärder och sanktioner för allvarliga överträdelser skiljer sig åt mellan flaggmedlemsstaterna, som tolkar genomförandereglererna på olika sätt, är det inte möjligt att skapa likvärdiga villkor i EU. För att ta itu med detta klargör, stärker och harmoniserar kommissionen i sitt förslag till översyn av EU:s kontrollsystem för fartyg de genomförandebestämmelser som anges i de två gällande kontrollförordningarna och i IUU-förordningen. Det kommer att vara viktigt att inhämta medlagstiftarnas samtycke för att värna om detta mål.

I samband med översynen är det också viktigt att fastställa den rättsliga grunden för obligatorisk användning av det digitala fångstcertifikatet (Catch), i syfte att maximera systemets effektivitet. På en mer teknisk nivå är det nödvändigt att säkra Catch-systemets driftskompatibilitet med andra it-system i EU (t.ex. för att möjliggöra utbyte av elektroniska certifikat mellan samtliga tullförvaltningar i EU – Certex) samt med tredjeländers it-system, företrädesvis genom en enda lösning³⁸. Certex kan bidra till att underlätta samarbetet mellan myndigheterna och dubbelkontroller av import.

➤ Dialoger med länder utanför EU

Den största utmaningen, som ofta uppstår inom ramen för genomförandet av IUU-förordningen när det gäller tredjeländer, är att få tillräckligt politiskt stöd för att se över rättsliga ramar och anpassa dem till de övriga internationella skyldigheterna. I detta sammanhang är det avgörande att fastställa avskräckande, proportionerliga och omedelbara åtgärder och sanktioner för att säkerställa att förövarna inte gör vinst på IUU-fiske.

När den rättsliga ramen väl finns på plats är den största utmaningen att genomföra den på ett ändamålsenligt och proaktivt sätt. Detta kräver tid, resurser, vilja, kompetens och sakkunskap. Det är därför nödvändigt att uppbåda tekniskt bistånd och finansiellt stöd, som ges av de specialiserade organen. Finansieringen av sådan kapacitetsuppbyggnad bör samordnas för att undvika dubbelarbete. I detta sammanhang visar erfarenheter att det är nödvändigt att åklagare, domare och annan personal inom rättsväsendet lär sig mer om fiskerilagstiftningens särskilda förutsättningar samt om de övervaknings- och kontrollskyldigheter som följer av lagstiftningen. Kapacitetsuppbyggnad som tillhandahålls av FN-organisationernas specialiserade organ, till exempel FAO, FN:s

³⁸ UN/Cefact (*United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business*) bedriver för närvarande viktigt arbete för att undersöka möjligheterna till att använda Flux-formatet i detta sammanhang.

drog- och brottsbekämpningsbyrå eller Interpol, ger en unik möjlighet att säkerställa att förövarna inte kan dra fördel av sina olagliga verksamheter.

En annan utmaning på längre sikt är att undvika upprepade överträdelser. Att uppbåda tillräcklig politisk vilja är det viktigaste målet i detta sammanhang.

➤ Stärka den internationella styrningen för att ta itu med IUU-fiske

Fortsatt ratificering och ändamålsenligt och fullständigt genomförande av avtalet om hamnstatsåtgärder av alla parter är en av de närmaste årens viktigaste utmaningar. EU kommer att stå värd för det tredje mötet för avtalsparterna i Bryssel. Detta mycket viktiga multilaterala mötet kommer att vara den första möjligheten någonsin att se över och utvärdera avtalets ändamålsenlighet. Vid detta tillfälle kommer FAO även att redogöra för det aktuella läget för utvecklingen av ett globalt system för informationsutbyte (GIES), som syftar till att underlätta utbytet av information om nekat tillträde till hamn och inspektionsresultat mellan parterna i avtalet. Återigen kommer it-utvecklingen att både utgöra en möjlighet och en utmaning när det gäller driftskompatibiliteten med andra it-ramar.

Vad gäller regionala fiskeriförvaltningsorganisationer är utmaningen att nå samförstånd om åtgärder för att bekämpa IUU-fiske bland de avtalsslutande parterna, särskilt i fråga om korshänvisningar till IUU-fartyg i de regionala fiskeriförvaltningsorganisationernas förteckningar, att ta fram bestämmelser mot personer som är inblandade i IUU-fiske och införa mer transparenta regler om verkligt ägande av fiskefartyg.

En annan stor utmaning är att flaggstaterna ”säljer” sin flagg till aktörer från länder utanför EU. Dessa stater, vars flagga ofta kallas ”bekvämlighetsflagg”, underlåter ofta att utöva jurisdiktion eller utföra effektiva kontroller av de fartyg som är registrerade under deras flagg. Utmaningen består i att se till att dessa länder fullgör sina skyldigheter som flaggstater enligt internationell rätt på fiskeriområdet och att de garanterar ett förbättrat samarbete mellan fiskerikontrollmyndigheter och myndigheter med ansvar för registrering av fiskefartyg (även kyltransport- och försörjningsfartyg).

Insyn är avgörande för att säkerställa bättre kontroller och motverka eventuellt IUU-fiske. Mer information om tillämpliga regler och berörda fartyg måste göras allmänt tillgänglig. Alla länder är skyldiga att offentliggöra relevant lagstiftning om förvaltning och bevarande av resurser och villkoren för de verksamheter som får bedrivas av fiskefartyg som för deras flagg och fartyg från tredjeländer som bedriver fiske i deras vatten (bland annat offentliga flottregister, fiskelicenser och fisketillstånd samt deltagande i FAO:s globala register över fiskefartyg, kyltransportfartyg och försörjningsfartyg). Det behövs mer transparenta avtal om tillgång till fiskeresurser, i stil med de avtal som sluts inom ramen för EU:s partnerskapsavtal om hållbart fiske³⁹.

³⁹ Enligt de partnerskapsavtal om hållbart fiske som EU ingår med partnerländer ska dessa länder offentliggöra sina bilaterala avtal med andra partner och tillämpa icke-diskriminerande principer.

➤ Samarbete och samordning

Kränkningar av de mänskliga rättigheterna och arbetstagarrättigheterna inom fiskerisektorn är ofta förknippade med IUU-fiske. Sådant missbruk kan avslöjas i samband med tillämpningen av IUU-förordningen. Erfarenheten visar dessutom att förbättrade strukturer och verktyg för fiskerikontroll har förbättrat åtgärderna för att ta itu med kränkningar av arbetstagarrättigheterna. IUU-förordningen är i sig inte rätt verktyg för att hantera sådana överträdelser, eftersom dess tillämpningsområde är tydligt begränsat till IUU-fiske såsom det definieras i internationell rätt. Dessa bredare utmaningar kräver därför en annan rättslig ram som är lämpad för ändamålet.

Politiska åtgärder för att motverka IUU-fiske samverkar i allt större utsträckning med sysselsättnings-, tull-, handels- och transportpolitiken, hygienkrav samt åtgärder för bekämpning av bedrägerier och kriminella handlingar såsom skatteundandragande eller penningtvätt. Starkare intern samordning (mellan kommissionens olika avdelningar och med Europeiska utrikestjänsten) har hjälpt kommissionen att skapa synergier och göra effektivitetsvinster. Dessa insatser måste fortsätta, men det finns en ytterligare utmaning: Att säkerställa lämpliga kanaler för samarbete och samordning på internationell nivå. Samarbetet mellan myndigheterna i medlemsstaterna bör också främjas ytterligare.

4. Slutsatser

IUU-förordningen fungerar även fortsatt som en allomfattande och ändamålsenlig ram för att bekämpa IUU-fiske inom EU. Det rör sig om ett unikt system: Å ena sidan bidrar det till att förhindra att produkter som härrör från IUU-fiske kommer in på EU:s marknad, och å andra sidan bidrar dialogerna med länder utanför EU till att mångfaldiga insatserna för att bekämpa IUU-fiske i hela världen.

IUU-förordningens kortsystem har blivit ett internationellt erkänt verktyg för att göra framsteg i kampen mot IUU-fiske och bidrar till att detta gissel får ökad uppmärksamhet världen runt. Dess framgång beror delvis på att det system som inrättas genom IUU-förordningen inte innebär att tredjeländer måste tillämpa EU:s normer. I stället säkerställer systemet helt enkelt att länderna fullgör sina åtaganden enligt internationell rätt, som flaggstater, hamnstater, kuststater och marknadsstater.

För att uppnå målet för hållbar utveckling nr 14.4, undanröja IUU-fiske och leva upp till våra åtaganden enligt den europeiska gröna given ligger det i EU:s intresse att främja både fångstcertifieringssystemet och kortsystemet världen runt, som starka verktyg i kampen mot IUU-fiske. Detta måste åtföljas av insatser för att åtgärda bristerna i styrningen på regional och global nivå och öka tredjeländernas kapacitet att bekämpa IUU-fiske.

För att ytterligare förbättra möjligheterna att motverka, bekämpa och undanröja IUU-fiske med hjälp av IUU-förordningen och EU-ramen är det viktigt att snabbt anta och genomföra EU:s omarbetade fiskerikontrollsystem. Detta innebär digitaliseringen av fångstcertifieringssystemet.